

ЦИТЕВА:

За Црну Гору на годину 8 круна, на по године 4 круне.
 За Аустро-Угарску Босну и Херцеговину на годину 12 кр. да по године 6 круна.
 За све остале земље годишње 20 франка у злату, на по године 10 франка у злату.
 Преплата се прима само у годишњих и полугод. роковима.
 Поједини број 20 пара.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ

Преплата се плаћа поштом, само у непо-средно администрацији „Гласа Црногорца“ на Цетиње, а коме је наручије, г. Вељу Рамадановићу, К. Ц. агенту у Нотор.
 Дописе се плаћу Уредништву. Рукопис се не враћају.
 За огласе плаћа се: за сваку ријеч или за број од пет цифара по 4 пара за први пут, а за сваки даљи пут по 2 пара.

Власник: Државна Штампарија

Издаје суботом

Одговорни уредник: С. Рамадановић

СЛУЖБЕНИ ДИО

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој
КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Финансија и Грађевина постављамо:

За експедитора Министарства Финансија са рангом и платом писара II-ге класе Луку Шпадијера, досадашњег експедитора истог Министарства.

Наш Министар Финансија и Грађевина нека изврши овај указ.

Цетиње, 1. јануара 1910. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Финансија и Грађевина,
 Душан Вукотић с. р.

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој
КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Унутрашњих Дјела постављамо:

за контрактуралног секретара прве класе у Одјељењу Народне Привреде Министарства Унутрашњих Дјела Петра Л. Вујовића, досадашњег контрактуралног секретара друге класе истог Одјељења.

Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Ријека, 1. јануара 1910. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
 Ј. С. Пламенац с. р.

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој
КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Унутрашњих Дјела постављамо:

за писара прве класе Министарства Унутрашњих Дјела у Управном Одјељењу Луку Кастратовића, досадашњег писара друге класе истог Министарства.

Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Ријека, 1. јануара 1910. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
 Ј. С. Пламенац с. р.

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој
КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Унутрашњих Дјела постављамо:

у Поштанско-Телеграфском Одјељењу за контролора, у рангу писара прве класе, Милана С. Врчевића, досадашњег писара друге класе истог Одјељења; и

за писара друге класе Јока Иванишевића, досадашњег писара истог Одјељења.

Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Ријека, 1. јануара 1910. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
 Ј. С. Пламенац с. р.

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој
КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Унутрашњих Дјела постављамо:

У Цетињској поштанско-телеграфској станици: за поштара-телеграфисту друге класе Марка Ф. Шоћа, досадашњег вр. дужности управника Вирске поштанско-телеграфске станице, по потреби службе;

за поштара-телеграфисту шесте класе Марка Замбелу, досадашњег поштара-телеграфисту исте класе Љеворечке пошт.-телегр. станице, по потреби службе;

за поштара-телеграфисту шесте класе Мила Гажевића, манипуланта;

за поштара-телеграфисту шесте класе Тома Вујовића, манипуланта; и

за поштара-телеграфисту шесте класе Илију Булатовића, манипуланта.

У Подгоричкој поштанско-телеграфској станици:

за поштара-телеграфисту шесте класе Гавра Милачића, досадашњег поштара-телеграфисту исте класе Плавничке поштанско-телеграфске станице; и

за поштара-телеграфисту шесте класе Сава Груиковића, манипуланта.

У Барској поштанско-телеграфској станици:

за управника Мила Вукмировића, досадашњег вр. дужности управника у истој станици;

за поштара-телеграфисту треће класе Ника Кривокапића, досадашњег поштара-телеграфисту исте класе Цетињске поштанско-телеграфске станице по потреби службе;

за поштара-телеграфисту шесте класе Ника Баћевића, досадашњег поштара-телеграфисту исте класе Вирске поштанско-телегр. станице по потреби службе;

за поштара-телеграфисту шесте класе Љуба Кривокапића, манипуланта; и

за поштара-телеграфисту шесте класе Спасоја Рамовића, манипуланта.

У Улцињској поштанско-телеграфској станици:

за вршиоца дужности управника Марка Ђ. Поповића, досадашњег поштара-телеграфисту треће класе пошт.-телегр. станице, по молби; и

за поштара-телеграфисту пете класе Блажа М. Филиновића, досадашњег поштара-телеграфисту исте класе Цетињске пошт.-телегр. станице, по молби.

У Никшићској поштанско-телеграфској станици:

за вршиоца дужности управника Марка Ђ. Поповића, досадашњег поштара-телеграфисту треће класе пошт.-телегр. станице, по молби; и

за поштара-телеграфисту пете класе Блажа М. Филиновића, досадашњег поштара-телеграфисту исте класе Цетињске пошт.-телегр. станице, по молби.

У Никшићској поштанско-телеграфској станици:

за вршиоца дужности управника Марка Ђ. Поповића, досадашњег поштара-телеграфисту треће класе пошт.-телегр. станице, по молби; и

за поштара-телеграфисту пете класе Блажа М. Филиновића, досадашњег поштара-телеграфисту исте класе Цетињске пошт.-телегр. станице, по молби.

У Улцињској поштанско-телеграфској станици:

за вршиоца дужности управника Марка Ђ. Поповића, досадашњег поштара-телеграфисту треће класе пошт.-телегр. станице, по молби; и

за поштара-телеграфисту пете класе Блажа М. Филиновића, досадашњег поштара-телеграфисту исте класе Цетињске пошт.-телегр. станице, по молби.

У Старо-Барској поштанско-телеграфској станици:

за вршиоца дужности управника Марка А. Милошевића, досадашњег поштара-телеграфисту пете класе Цетињске поштанско-телеграфске станице, по потреби службе.

У Вишкој поштанско-телеграфској станици:

за вршиоца дужности управника Ника Вујановића, досадашњег вр. дужности управника и поштара-телеграфисту пете класе Старо-Барске пошт.-телегр. станице, по потреби службе;

за поштара-телеграфисту шесте класе Петра Павичића, досадашњег поштара-телеграфисту исте класе Андријевичке пошт.-телегр. станице, по молби; и

за поштара-телеграфисту шесте класе Крста Пламенца, манипуланта.

У Колашинској поштанско-телеграфској станици:

за поштара-телеграфисту шесте класе Радону Јововића, манипуланта; и

за поштара-телеграфисту шесте класе Тодора Лешнеровића, манипуланта.

У Његушкој поштанско-телеграфској станици:

за поштара-телеграфисту шесте класе Мића Пламенца, манипуланта.

У Плавничкој поштанско-телеграфској станици:

за вршиоца дужности управника Луку Вукмировића, бившег пошт.-телегр. чиновника, у рангу поштара-телеграфисте четврте класе.

Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Ријека, 1. јануара 1910. г.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
 Ј. С. Пламенац с. р.

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој
КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Унутрашњих Дјела постављамо:

за поштара-телеграфисту шесте класе Љеворечке поштанско-телеграфске станице Стевана Штиљановића, манипуланта.

Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Ријека, 1. јануара 1910. г.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
 Ј. С. Пламенац с. р.

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој
КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Унутрашњих Дјела ријешили смо и рјешавамо: да се Стевану Марићу, поштару-телеграфисту шесте класе Барске поштанско-телеграфске станице, на основу члана 21. Закона о чиновницима грађанског реда, уважи оставка, коју је поднио на државну службу.

Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Ријека 1. јануара 1910. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
 Ј. С. Пламенац с. р.

ИСПРАВКА

У Државном календару за 1910. год. у пошт. телеграфској станици Подгорица треба да стоји:

поштар телеграфиста II кл.: Миљан Вукотић;

III класе: Алекса Милутиновић, што се овим исправља.

— Илија Костић, поштар-телеграфиста треће класе и вршиоц дужности управника улицијске пошт.-телеграфске станице, умро је 4. јануара ове године у Улцињу.

П. Т. бр. 230. из Пошт.-телеграфског Одјељења Министарства Унутрашњих Дјела. 8. јануара 1910. год. Цетиње.

НЕСЛУЖБЕНИ ДИО

ЗАПИСНИК XX РЕДОВНЕ СЈЕДНИЦЕ

ЦРНОГОРСКЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ
 држане 19. децембра 1909. год.

Предсједавао подпредсједник,

Ј. Дрљевић,

Секретар,

Д. Петровић

Присутствовали су г. г. министри: финансија, унутрашњих дјела и правде.

Сједница је почела у 3 часа послје подне.

Прочитани су и усвојени записници XVII. и XVIII. редовне сједнице.

Прочитане су у изводу молбе и жалбе: Милице Ђурашковић с Цекина, Петра Ракитовића из Броћаница, Јована Ковачевића из Озринића, Михаила Јаридића из Горње Мораче и Јевта Пејовића из Бана.

Пријешло се на дневни ред: наставак посебног претреса буџета за 1910. год.

Претрес је настављен код партије 11., и она је, као и остале до краја, примљена по пројекту и извјештају, без дебате.

Министар финансија Д. Вукотић је предложио, а Скупштина прихватила, да се уштеда од 9.000 П. употреби на куповину и прегон соли за соларницу његушку.

Пријешло се на претрес пројекта финансијског закона за 1910. год.

Чланци 1., 2., 3., 4., 5., и 6. примљени су по пројекту, како их је и одбор оставио, без дебате.

Код чл. 7. т. е.) М. Никוליћ тражи објашњење за пензију удове војводе Трипка Вукаловића, јер, колико он зна, ту не може бити пензије.

Министар финансија Д. Вукотић, одговарајући Никוליћу, вели, да се из књига подручног му министарства види, да је војвода Трипка уживао пензију, која, разумије се, по његовој смрти припада удови му, али да јој није издана још од 1898. године, додајући, да се, по списима истог министарства, помоћ биљежила као пензија, али да ли је то било правилно или не, он не може у то сад улазити.

О. Ръезу је жао на Никוליћа, што каже, да ово није пензија.

М. Никוליћ остаје при томе, да ово није пензија, већ да се означи као тајинијеног мужа. Изјављује, да није противан овоме издатку, али се чуди дугогодишњем неиздавању истог.

Осим тога осврће се и на пензију удове командира Бошка Мартиновића, истичући, да зна толико заслужних мужева — чиновника, који су након себе оставили удовице и сирочад, на да им ипак није пензија давана.

Ј. Спасојевић се чуди одређивању оваквих пензија указујући како се одбија од пензије сирота удова Јована Матановића, која је остала без ичјега, а очевидно је, да нању има право, док међутим удови Мартиновић даје се пензија, на коју је изгубила право застаром по нашем имовинском закону.

Министар финансија Д. Вукотић, одговарајући опет Никוליћу, изјављује, да је пензија удове Мартиновић одређена још 1904. год., али се с тим питањем одуговлачило, те мислим да је право, да се иста исплати кад молници имају право на њу. Даље одговарајући Спасојевићу, вели, да ова ствар није застарала, пошто су покојникови наследици то непрестано тражили. Што се пак тиче пензије удове Матановић, говорник указује на рјешење Народне Скупштине, да се служба гапетанских писара прије 1903. год. не може уважити у године за пензију док то она не одобри по реферату за то одређене комисије, те да од тога зависи и пензија удове Матановић.

Министар унутрашњих дјела Ј. Пламенац, одговарајући такође Спасојевићу, замјера му како се он није чудно овоме онда кад је био начелник у министарству финансија и доцније предсједник Главне Државне Контроле. Ова је, вели пензија, још раније регулисана, али није исплаћивана, те с тога да је треба исплатити као обавезу из ранијих година.

Чл. 7. усвојен је већином гласова по пројекту и извјештају.

Чл. 8. и 9. примљени су по пројекту, без дебате, као и приходи од обавезног рада за 1910. г.

Тијем је исцрпљен и посебан претрес буџетског приједлога за 1910. г., те се приступило коначном гласању, и он је, као такав, примљен са 43 против 4 гласа.

Пријешло се на претрес приједлога закона о завршном рачуну за 1908. г.

У начелу је говорно само министар финансија Д. Вукотић. Изјављује, да је, резултат поднесеног завршног рачуна за 1908. г. тај, да је влада правилно поступала и кретала се у границама одобреног јој расхода, шта више она је у томе постигла и једну уштеду. Своје одступање од прописа чл. 61. Буџетског Закона — неподношење завршног рачуна и по позицијама — оправдава тиме, што је скопчано са већим радом, већим чиновничтвом и већим тешкоћама, а нарочито, што се на дотичну годину простирао и 1/2 буџета за 1907. г.

Затим побројава владина прекорачења одобреног јој кредита, напомињући да су иста већином чињена код материјалних расхода.

Даље, осврће се на владино финансирање у течају двије рачунске године — 1907. и 1908.

Нада се, да ће Народна Скупштина одобрити овакав рад владин, као и примити завршни рачун онако, како јој је поднесен.

Приступило се начелном гласању приједлога закона о завршном рачуну за 1908. г., и он је, као такав, усвојен са 39 против 1 гласа.

Пријешло се на посебан претрес истог законског приједлога.

Чл. 1. и 2. примљени су по приједлогу, без дебате.

Ф. Јерговић предлаже, да се код чл. 3. узме у обзир и примједба Главне Државне Контроле односно оног владиног прекорачења од 3,742-24 П. Објашњавајући у чему се ствар ова састоји, вели, да чл. 49. буџетског закона даје право министрима, да из резервног кредита могу годишње трошити до 500 П. по рјешењу Министарског Савјета, а веће суме по рјешењу истог и указу Књазу Господара. Док је влада стајала на становишту, да поједини министар може годишње трошити до 500 П. по партији, докле је Главна Државна Контрола стојала и стоји на становишту, да министар може годишње трошити до те суме по своме цјелокупном министарству.

Министар финансија Д. Вукотић изјављује, да је влада чл. 49. буџетског закона разумјела и примјењивала онако, како је то предговорник навео, додајући, да се из његова текста не може тачно видјети овај или онај смисао, али како се овај чланак онако, како га тумачи Главна Државна Контрола, примјењује и у земљи, одакле је копиран наш закон о буџету, то се слаже са тим њеним тумачењем.

Чл. 3. примљен је с тумачењем Јерговићем, односно Главне Државне Контроле.

Тијем је у појединостима исцрпљен претрес овог законског приједлога, те се приступа коначном гласању, и он се усваја једногласно са 43 гласа.

Сједница је закључена у 5 сати послје подна, а друга ће се с дневним редом наикнадно заказати.

Секретар, Подпредседник,
С. Драговић Јанко Дрљевић

Француска и Црна Гора

Под овим насловом парижки „Куријер д'Оријент“ пишући о посјети француске ескадре у Бару, вели:

„Мисија адмирала Пиве-а имала је троструки циљ: да даде јуначкој Књажевини један нови доказ традиционалног пријатељства, које везује Црну Гору с Француском; да освјешта нови међународни положај славенске Књажевине, који произлази из укинућа закључака берлинског уговора, који забрањиваше приступ ратним бродовима у црногорским водама — јер заиста наше су оклопнице први ратни бродови који су се усидрили у црногорском пристаништу, — и најпосље, као што смо то горе навели, да честитају Књазу Николи јубилеј педесетогодишњице Његове владавине.

Хроника је већ толико пута описала искрену и срдачно добродушност тог маленог Двора, као и жестоко јунаштво и библијску простоту тог гордог маленог народа. Скорашњи су на нам догађаји показали важну улогу, коју Црна Гора, упркос уског простора њеног земљишта, има у политици источне Европе. Њен побједоносни отпор против аустријских амбиција, величанствени примјер стрпелјиве енергије, хладнокрвност и патриотско прегнуће које је показала за вријеме кризе аустро-српске и анексије Босне и Херцеговине, која пријеђаше њеној независности, стекоше јој вјечито поштовање и дивљење Европе а посебице Француске. Вјештина, такт и прегнуће коју њен Владар знаде развити како би произвео оно ријешење, које будућности осигураваше слободу њене трговине и сигурност њеног земљишта, јасно су доказали да је достојни обожавања Књаз Никола велики Владалац.

Дивизија адмирала Пиве-а, усидривши се прва у Бару, послужила је не само интересима Црногораца, него и онима свију јуначких Југословена, који састављају најглавније језгро балканског насељења и који ће једног дана бити позвани да играју прву улогу у будућем развоју источног питања.

Црногорци су нам засвједочили њихову захвалност са одушевљеним овацијама, којима су дочекали наше мрнаре. Француска неће заборати те лијепе и дивне манифестације учињене у њену част и срдачно се придружује жељама адмирала Пиве-а.“

Политички преглед

Борба између Чеха и Њемаца у Аустрији. — Неки дан су отпочели у Прагу преговори између посланика покрајинског сабора, не би ли се могло доћи до споразума између Чеха и Њемаца, бар у толико да се омогући рад чешког сабора. Међутим, како се из Беча јавља, аустријска влада не водећи рачуна о тим преговорима, закључила је да сазове чешки покрајин-

ски сабор, чиме по мишљењу многих, хоће да пружи прилику странкама да у сабору истакну своја начела и покушају да дођу до споразума. — Други држе пак да влада хоће тиме да заплаши Чехе, како би се довео ред у сабору, а у противном да се исти распусти.

Нова влада у Угарској. — Иза многих покушаја са Андрашијем, Кошутом, и Јустом, успјело је Куену Хердерију да састави владу од старих либералаца, те је поднио круни извјештај о томе. Какав ће бити програм нове владе још се не зна; али као што се нагађа, програм ће бити такав да га парламентарна већина, под вођством Кошута и Јуста неће одобрити, са чиме би било ускраћено повјерење новој влади, због чега би дошло до тога да се садашњи угарски парламенат распусти и напишу нови избори.

Из Далматинског Сабора. Сплетско „Наше Јединство“ у броју од четвртка доноси сљедећу депешу из Задра:

„У данашњој саборској сједници поводом приједлога часног заступника вит. Вуковића, који је дословце гласио: „Сабор далматински изражава жељу Влади Његова Величанства, да при склапању трговачких уговора са Црном Гором и Србијом, буде дозвољен не само увоз заклане, него и живе марве у царинско подручје Аустро-Угарске, а да свакако у корист трговине и поморског промета не буде учињено потешкоћа за транзитни превоз, преко аустро-угарских царевинских граница оној марви, која се из Србије и Црне Горе еспортира“ — повела се велика и знаменита расправа.

Заступник Вуковић на дуго је образложио своју резолуцију, изнио прилике Босне и Херцеговине, као и оне у Црној Гори, те обзиром на установе новог ветеринарског закона, који је прави умет по Боку Которску, док се не склопи трговачки уговор са Црном Гором, предложио нову резолуцију у којој тражи, да се у Боки Которској проведу установе закона према досадашњим приликама Боке и Црне Горе у ветеринарском погледу, удјељујући највеће погодности.

Посланик Радимири (начелник которске општине) у дугом говору истиче жалосно стање Боке, изнаша на што је спало и како се поступа откад је ступио нови закон о марвинским пошастима, рише славну прошлост Боке, њезино некадашње богатство, па све то упоређује са данашњим кукавним стањем и очајно завапи, да је ред селити се од родне груде, ако се то не промијени.

Посланик Д-р Митровић, цртајући стање у Боци, упира прст у узроке, а ти су: ничим оправдане вексације са аустријске стране. Каже, да, за љуту невољу окрећу главу Боци, и како дан данас, откад је Бар постао слободна лука, све се тамо окреће. Дотакао се и Србије, описао како се с њоме поступа, и како је Србија нашла частан излаз, на велику нашу штету. При крају, захваљујући часном Вуковићу за његово заузимање, препоруча, да сабор једногласно прими предложене резолуције.

Срзентић, најпрво у име цијеле Боке захвали посланику Вуковићу, а за тим стаде описивати што се догађа у Боци. Завала: „Господе, синоћ, за једног вола, пролила се у Боци људска крв! Два су финансијална стражара рањена. Ево брзојавке моје општине, а то је све узроком употребе новог закона о марвинским пошастима. Народу је догорило, глад и јад га гони, тому се хоће корјенита лијека. Нек се чује једногласни глас ове куће, као вапај очајника“.

При гласању, уз велико одобравање, једногласно је сабор прихватио приједлог и резолуцију заступника Вуковића. Ова расправа побудила је велику пажњу ради саме ствари, и једногласности сабора озбиљног расправљања“.

Италија и Аустрија. Као што јавља „Пестер Лојд“, Италија појачава своје пограничне трупе према Аустро-Угарској, те ће можда и ова то исто учинити. — Као узрок томе наводи се, да Италија хоће с тим да одговори на намјере Аустрије да у Шибенику, у Далмацији, сагради нову ратну луку.

КЊИЖЕВНОСТ, УМЈЕТНОСТ, ПРОСВЈЕТА

Деспа. Београдске Новине почеле су од нове године доносити одломак те лијепе приповијетке Њ. Кр. Височанства Господара, која је од особите вриједности.

Амерички рат. Петар Недељковић, коњички поручник и наставник коњичке подофицерске школе у Србији, превео је са руског језика и дао у штампу најновије дјело Н. Н. Сухотина, генерал-мајора руског генералштаба и професора Николајевске генералштабне Академије, под насловом: *Амерички рат од 1861. до 1865. године*.

Дјело је подијељено на шест одјељака: I. Узрок и карактер рата; II. Америчка коњица; III. Кратки преглед рада коњице на вирџинском војишту у првим годинама рата и рејди Стуарта и Стоемана, рад коњице за вријеме другог упада армије Ли-а у државу Сјевера; IV. Рејдови на западном војишту првих година; V. Рејдови за посљедње двије године рата; VI. Одсудни рејдови и дјјства коњице Сјевера (Федерата) на крају рата.

Целокупно дјело изнијеће 20 штампаних табака у елегантном и илустрованом издању са 9 фотографских слика славних генерала и 16 карата и планова. Прегиплата је цијена 4 динара, а продајна биће 6 динара. — Прегиплата се шаље на адресу преводиоца, Смиљанића улица бр. 17. Београд.

(Нове књиге). Примили смо на приказ: *Скардарско језеро и риболов на њему*. Написао Андрија Јовићевић. Уредио д-р Јован Ердељановић. Из XIII. књиге „Српско Етнографског Зборника“. Издање Српске Краљевске Академије. — Штампано у Држав. Штампарији Краљевине Србије 1909.

ДОМАЋЕ ВИЈЕСТИ

Богојављењска свечаност. На Богојављење, 6. ов. мјесеца извршено је обично водоосвећење и то ове године у манастирском дворашу, пошто се услед хрђава времена није могло извршити на дворској пишаи код чесме. — Свечани чин водоосвећења обавио је Високопреосвештени г. Митрополит, уз асистенцију мјесног свештенства, а у присуству наших великодостојника, чиновништва грађанског и војеног и великог броја народа. Још су присуствовали и ђаци гимназије и богословије, као и ученици-це мушке и женске основне школе, а била је упарађена и чега питомца подофицерске школе, са војном музиком. — У часу полагања крста у воду испален је са Табље 21 топовски метак.

Одликовања. Њ. Кр. Височанство Господар благозвонио је о новој години одликовати IV степеном Данилова ордена: пјешад. капетана Андрију Раичевића, шефа пријестоницке жандармерије, а V степеном истог ордена: финансијског капетана Луку Станковића, потпоручика Богдана Лабовића и војнике Ђока Вукића и Милоша М. Вукчевића.

Из радничког друштва. Управа Цетињско Радничког Друштва на својој сједници од 3. ов. мј. ријешила је, да се главна годишња друштвена скупштина одржи у неђељу 17. јануара т. г. у локалу друштвеном, с дневним редом правилима утврђеним. Осим редовних активних чланова друштвених: пјевача, тамбураша и дилтаната, на скупштини ће у смислу правила — имати право гласа само још редовни чланови, који су дужни чланарину до краја год. 1909. подмирити, — на што се дужницима на вријеме овим најважнија скреће.

ТЕЛЕГРАМИ

Солун, 2. јануара. Влада велика узрујаност међу мухамеданцима у Серфице, Нашицама и Кожанима,

услјед непатриотског држања посланика у парламенту Бусиоса, Грка из Серфице. Мухамеданци су држали скуп на коме су затражили удаљење Бусиоса из парламента и да буде кажњен због лажних оптужаба против Мухамеданаца.

Петроград, 3. јануара. У званичним круговима увјеравају да је Русија коначно одбацила амерички предлог, односно манджурских железница.

Беч, 4. јануара. Фрања Јосиф одобрио је листу новог кабинета под Куеном Хедерваријем.

Будимпешта, 5. јануара. Нови кабинет састављен је. Куен Хедервари Министар предсједник, те ће привремено управљати министарствима: унутрашњих дјела, за Хрватску и оним при краљевском двору у Бечу; Лукач Финансија; Хијероними трговине; Серењи пољопривреде; генерал Хатзаи народне одбране.

Биоград, 5. јануара. Принцеза Јелена отпутовала је у Рим у походе Краљици.

На дворском балу, приликом нове године, десио се сукоб између Краљевића Ђорђа и управника вароши Алимпића, због чега је овај поднио оставку, али му је влада није уважила.

Лондон, 5. јануара. У 11 сати и 15 минута било је изабрано 74 униониста, 59 либерала, 10 радничке странке и 13 националиста. — Унионисти су добили више 28 мандата, либерали 7, а раднич. странка 1.

Софија, 6. јануара. Према листу „Препорец“ који је владин орган, српски пријестолонаслједник стићи ће идућих дана у Софију да у име Краљево одврати посјету Фердинанду.

Лондон, 6. јануара. До сад је познат овај резултат избора: 120 униониста, 97 либерала, 21 радничке странке, 28 националиста. Унионисте су добили 52, либерали 9 а радничка странка 1 мандат.

Задар, 6. јануара. Сабор је усвојио предлог посланика Вуковића, да се дозволи приликом закључења трговачких уговора са Црном Гором и Србијом, не само увоз намирница, већ и живе стоке у Аустро-Угарску.

Цариград, 7. јануара. Синоћ је у оном дијелу дворца у Чирагану, у ком је парламенат, избио пожар, који је уништио до темеља цијели дворца. Штета се рачуна на десет милиона турских лира. Држи се да је пожар настао услед експлозије од парног гријања, док очевидци кажу да се ватра појавила у једно исто вријеме на неколико мјеста.

Лондон, 7. јануара. До синоћ у 11 сати било је у све изабрано 123 униониста, 106 либерала, 22 раднич. странке и 44 националиста.

Цариград, 8. јануара. Комисија за испитивање узрока о пожару у Чирагану, констатовала је да исти није настао од експлозије цијеви за парно гријање, већ држи да је то зликовачко дјело.

Биоград, 8. јануара. Према „Дн. Листу“, пријестолонаслједник Александар отпутоваће у неђељу послје подне у Софију, да учини посјету краљу Фердинанду.

И овај други број шаљемо свима нашим досадашњим г. г. претплатницима, а у будуће лист се неће ником слати ко не буде предходно претплату положио.

Цетиње 8. јануара 1910 г.

Администрација „Гласа Црногорца“

Главни преглед статистике Монопола Дувана у Књажевини Црној Гори за 1907. годину

I. Податци производње и вриједности дувана

КАПЕТАНИЈЕ	ПОВРШИНА ХЕКТАРА		Количина одкупљеног дувана	Износ одкупљеног дувана	Просјечни принос с једног хектара	Просјечна вриједност одкупљеног дувана			
	Пријављено и одобрено	Гајено				с једног хектара	с једног кграма		
	Килограма	Перпера	пр	Кграма	Перп.	пр	пр		
Подгоричка	75.77	74.77	51.479	49.117	30	678	656	91	92
Љешкопољска	64.04	63.04	40.758	31.422	65	649	498	46	77
Зетска	23.18	22.68	17.274	10.267	86	764	50	452	73
Требјешка	20.70	20.20	8.777	5.955	91	429	294	85	68
Слушка	11.38	10.88	4.448	2.774	20	412	50	255	62
Вражегрмска	1.45	1.45	194	113	26	132	78	11	58
Стијенска	1	1	692	542	11	692	542	11	78
Љешанска	2.32	1.82	906	506	22	495	278	20	56
Доњо-Цеклинска	0.36	0.36	108	26	93	297	74	80	25
Петрушинска	4.54	4.54	1.514	493	50	335	50	108	70
Мартинићска	5.10	5.10	2.038	1.159	03	401	50	227	26
Павковићска	4	4	474	220	50	118	25	55	13
Ком.-Загарачка	1.82	1.82	693	288	64	379	50	158	60
Никшићска	4.72	4.72	977	470	26	203	50	99	64
Луковска	0.18	0.18	147	87	02	808	483	44	59
Рудинска	1	1	78	13	17	78	13	17	17
Пешивачка	5.22	4.72	355	148	25	74	25	31	41
Доњо-Црмничка	5.27	5.27	4.820	9.152	41	913	1736	70	1
Горњо-Црмничка	1	1	1.305	2.137	90	1305	2137	90	1
Краинска	29.77	29.27	32.278	25.394	50	1111	867	60	79
Шестанска	25.77	25.27	27.851	22.012	90	1110	871	11	79
Уљинска	34.68	34.18	39.102	25.178	46	1149	50	736	64
Мркојевићска	2.55	2.55	1.724	1.222	30	676	50	479	29
Барска	0.54	0.54	357	304	80	654	50	564	26
Укупно	326.36	320.36	238.349	189.010	08	742	50	589	99

II. Продаја дувана

КАПЕТАНИЈЕ	КОЛИЧИНА ПРОДАТОГ ДУВАНА		УКУПНИ ИЗНОС ПРОДАТОГ ДУВАНА	
	Килограма	гр.	Перпера	пр
	Пренос:			
Љешкопољска	42	—	—	167 07
Доњо-Цеклинска	2.754	—	—	12.182 19
Љешанска	128	750	—	859 04
Горњо-Кучка	94	—	—	241 80
Братоножићска	129	750	—	332 30
Доњо-Кучка	82	260	—	348 83
Доњо-Црмничка	1.930	—	—	6.460 63
Горњо	77	—	—	176 60
Борска	3.133	875	—	16.039 17
Мркојевићска	63	500	—	259 40
Уљинска	2.761	450	—	7.606 56
Цетињска	7.273	095	—	57.691 —
Његушка	661	910	—	3.408 55
Љуб-Грађанска	90	500	—	271 95
Цеклинско-Добрска	93	750	—	487 95
Чевско-Бјеличка	65	250	—	257 40
Жупско-Цеклинска	146	—	—	484 35
Рудинска	715	400	—	1.645 36
Граовска	2.963	850	—	6.553 01
Пешивачка	323	—	—	1.002 35
Вражегрмска	550	600	—	1.802 90
Жупска	1.465	100	—	3.170 09
Голијска	2.555	—	—	4.633 63
Жупско-Пивска	3.830	—	—	7.487 05
Планина-Пивска	2.847	500	—	5.598 50
Језерско-Шаранска	2.553	—	—	5.824 90
Ускочка	1.390	—	—	2.965 05
Дробњачка	4.073	—	—	9.376 40
Требјешка	14.406	940	—	50.992 55
Луковска	304	—	—	697 86
Бањанска	5.807	—	—	12.648 50
Опотно-Рудинска	2.879	550	—	5.691 60
Колашинска	3.203	760	—	8.965 07
Андријевичка	1.906	500	—	3.825 20
Доњо-Морачка	177	—	—	383 60
Пољска	448	—	—	848 75
Ровачка	268	—	—	616 70
Горњо-Морачка	93	—	—	178 95
Полимска	34	—	—	101 —
Љворечка	130	—	—	362 25
Свега	79.759	410	—	273.574 84

II. Продаја дувана

КАПЕТАНИЈЕ	КОЛИЧИНА ПРОДАТОГ ДУВАНА		УКУПНИ ИЗНОС ПРОДАТОГ ДУВАНА	
	Килограма	гр.	Перпера	пр
	За пренос:			
Подгоричка	4.433	600	—	21.693 17
Петрушинска	1.990	850	—	6.304 52
Слушка	410	970	—	1.219 25
Пиперска	85	150	—	441 30
Зетска	387	550	—	1.270 42
Свега	7.308	120	—	30.928 66

III. Проспект продаје домаћих и страних дувана

МАРАЦИНИ РАЗДАВАЊА	СТРАНИ ДУВАН		ДОМАЋИ ДУВАНИ															Укупно продајено резаног дувана	Укупно домаћег дувана	Укупно страниг дувана		
	Турски цигарети	Цигарети	ЦИГАРЕТЕ (КОМАДА):																			
			ЦИГАРЕТЕ					ВЕЗАНИ (КИЛОГРАМА):					Укупно цигарета	Укупно цигарета	I.	II.	III.				IV.	V.
			Даница	Немања	Балша	Цетиње	Експорт	Зета	Арванит	од грама I	од грама I	Укупно цигарета										
Цетиње	9.245	34.365	43.610	103.697	64.579	857.765	5.597	67.334	—	1.905.663	235.610	2.769.025	3.004.635	197.625	1.050.975	689.450	3.143.575	2.659.075	7.740.700	10.745.335	10.788.945	
Подгорица	0.040	12.750	12.790	71.985	48.260	367.690	1.020	62.830	4.500	1.389.750	183.225	1.762.960	1.946.085	43.000	237.700	209.300	2.659.900	5.129.000	8.278.900	10.224.985	19.237.775	
Никшић	0.440	5.125	5.565	—	19.800	309.100	—	24.450	—	1.171.200	44.450	1.480.300	1.524.750	35.150	1.009.300	798.000	8.688.000	34.332.000	44.862.450	46.387.200	46.392.765	
Колашин	—	—	—	—	1.750	35.290	—	—	—	139.960	1.750	175.300	177.050	8.600	162.350	141.000	1.134.250	4.682.000	6.128.200	6.305.250	6.305.250	
Бар	—	90.375	90.375	5.500	7.400	68.100	—	17.050	—	687.450	19.950	765.550	785.500	26.700	158.350	124.000	2.208.750	2.641.000	5.158.800	5.944.300	6.034.675	
Свега	9.725	142.615	152.340	181.382	141.789	1.637.945	6.617	171.714	4.500	5.294.023	484.885	6.953.135	7.438.020	311.075	2.618.675	1.961.750	17.834.475	49.443.075	72.169.050	79.607.070	79.759.410	

Број 9551. Из Канцеларије Статистичког Одсека Књ. Министарства Унутрашњих Дјела. 23. децембра 1909. год. Цетиње.

Статистика убијених у Црној Гори у 1908. год. — По начину извршења. — Преглед по областима.

ОБЛАСТ	НАЧИН УБИСТВА														ПРИМЈЕДБА								
	СТРИЈЕ-ЉАНИ ПО ПРЕСУДИ		МЕТКОМ ИЗ ПУШКЕ		ОШТРИ-ЈЕМ О-РУЖЈЕМ		ТУПИ-ЈЕМ О-РУЖЈЕМ		ЗА-КЛАНИ		УДАВ-ЉЕНИ		ОБЈЕ-ШЕНИ			УТОП-ЉЕНИ		ОТРО-ВАНИ		УГУ-ШЕНИ		ДРУГИМ НАЧИ-НОМ	
	мушких	женских	мушких	женских	мушких	женских	мушких	женских	мушких	женских	мушких	женских	мушких	женских		мушких	женских	мушких	женских	мушких	женских	мушких	женских
	свега	свега	свега	свега	свега	свега	свега	свега	свега	свега	свега	свега	свега	свега		свега	свега	свега	свега	свега	свега	свега	свега
Катунско-Ријечка	—	—	6	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Зетско-Брдска	1	1	1	7	1	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	3	3	У рубрици „другим начином“ улази и број убијених елементарном непогодом.
Никшићска	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Морачко-Васојевићска	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	4	5	—	—	1	1	—
Приморско-Црмничка	—	—	5	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	1	1
Укупно	1	1	120	121	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	4	5	9	—	—	1	1	6

Број 9768. Из Канцеларије Статистич. Одсека Књ. Мин. Унутр. Дјела. 31. дец. 1909. г. Цетиње.

Самубиства у Црној Гори у 1908. год. — Преглед по областима

ОБЛАСТ	САМОУБИСТВО ЈЕ ИЗВРШЕНО																					
	ПУШКОМ			НОЖЕМ			ВЈЕШАЊЕМ			ТРОВАЊЕМ			ДАВЉЕЊЕМ			НЕПОЗ. НАЧИНОМ						
	мушких	женских	свега	мушких	женских	свега	мушких	женских	свега	мушких	женских	свега	мушких	женских	свега	мушких	женских	свега				
Катунско-Ријечка	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	1	1	—	—
Зетско-Брдска	7	—	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Никшићска	6	—	6	—	1	1	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Морачко-Васојевићска	5	4	9	—	—	—	1	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Приморско-Црмничка	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
У опште	21	4	25	—	1	1	1	3	4	—	—	—	—	—	2	2	1	1	1	2	—	—

Број 18. 2. јануара 1910. год. Цетиње.

Из Канцеларије Статистичког Одсека Књ. Министарства Унутрашњих Дјела.

Пожари и паљевине у Црној Гори у 1908. г.

Преглед по Областима

ОБЛАСТ	БРОЈ		УКУПНА ШТЕТА			
	ПОЖАРА	ПАЉЕВИНА	ОД ПО-ЖАРА	ОД ПАЉЕ-ВИНЕ	ИЗНО-СИЛО ЈЕ У ОПШТЕ	
						Случајева у опште
Катунско-Ријечка	2	2	4	1.060	350	1.410
Зетско-Брдска	7	2	9	22.610	200	22.810
Никшићска	14	2	16	16.400	300	16.700
Морачко-Васојевићска	9	40	49	650	5.800	6.650
Приморско-Црмничка	4	—	4	3.550	—	3.550
Свега	36	46	82	44.470	6.650	51.120

Број 9757. Из Канцеларије Статистич. Одсека Књ. Мин. Унутр. Дјела. 31. децем. 1909. г. Цетиње.

Продаја шибница у 1908. год.

Главни преглед по вар. општинама

ВАРОШКЕ ОПШТИНЕ	ПРОДАТО		
	Салдука	Кутија шибница	Перпера
Цетиње	38	190.000	3.675
Подгорница	21	195.000	3.725
Ријека	16	85.000	1.110
Данилов Град	18	90.000	1.170
Никшић	24	240.000	3.360
Колашин	13	65.000	1.030
Андријевица	17	21.000	15
Бар	16	16	

ШКОЛА

ЗА

Финансијске и административне чиновнике

извјештава своје редовне и ванредне ученике да добија књиге „Јавно право“ од Д-г Куманди и Јовановића, које су као уџбеници препоручене, продају у књижари Мартиновића и Иванишевића на Цетињу по 5 перпера од поједине књиге. 1,3

ОБЈАВА

На основу рјешења господина Министра Финансија и Грађевина, одржаће се јавна лицитација у недјељу 31. овог мјесеца у канцеларији Министарства Финансија за прегон соли с Ријеке на Његуше.

Лицитанти су дужни поднијети кауцију од 3.000 перпера у готову или у документима, а прегон ће се повјерити понудиоцу најповољнијих услова.

Подношачи објашњења о лицитацији и прегону соли могу се добити у потписаној канцеларији.

Број 128. Из канцеларије Министарства Финансија и Грађевина, 8. јануара 1910. год. Цетиње. 1,3

Приватни огласи

ОБЈАВА

Сагласно рјешењу одбора општине вароши Цетиња, од 8. јануара ове године у уторник 2. фебруара ове године даваће се у канцеларији потписате Управе на јавној лицитацији **контрат говеђем месу** за општину вароши Цетиња за вријеме од 2. фебруара ове до 1. јануара 1911. године.

Лицитација ће се држати означеног дана од 8—12 прије и од 2—5 часова послје подне, и контрат ће се уступити понудиоцу најниже цијене, наравно ако та буде повољна за општинску Управу.

Контрактски услови са односним обавезама могу се видјети у истој Управи сваког дана у канцеларијским часовима.

Лицитантима тражи се кауција од **10.000 перпера** у готовом повцу или у сигурном непокретном имању, које би се имало за ту сврху заставити.

Број 1510. ех 1909.—В—1910—35. Цетиње, 9. јануара 1910.

Управа Општ. вар. Цетиња, Предсједник, оф. Јокан Ивановић

Р.1366р.117.1,3

КУПУЈТЕ

Финог свињског суhog меса лијепо уређеног. Цијене умјерене. Р.11 бр.727 1,3 трговина Колића.

ОБЈАВА

Ријешењем Књ. Цр. Министарског Савјета од 4. децембра 1909. број 360.

Главна Овлашћена Међународна Агенција за путовање

Мартиновић — Банац

НА ЦЕТИЊУ

добила је дозволу да отвори за сву Црну Гору своју Агенцију за преважање црногорских путника, који са исправним документима намјеравају путовати у Сјеверну и Јужну Америку као и за унутрашњост Америке.

Ово Друштво положило је кауцију Књ. Цр. Влади

ОД 20.000 ПЕРПЕРА

за гаранцију, да ће све своје обавезе правилно вршити, и да ће сви црногорски путници уживати на путу исте удобности и законске заштите, као и сви они путници чијим друштвима путовали буду, на име енглеским, талијанским, француским, американским, аустро-американским и њемачким, и то овим линијама:

За Нев-Јорк и Калифорнију преко Хавра, Хамбурга, Ливерпула, Трста и Фијуме за Монте-Видео и

Буенос Ајрес
Пунта Арена
Валпарајсо преко Ђенове
Иквикве
Аукланд
Нев Зеланду
Аустралију и преко Бариа и Напуља
Африку

Пошто је ова Агенција међународна и постоји у вези са свијем свјетским друштвима са највишим и најбржим парабродима, међу којима они из Ливерпула океан за пет дана прелазе.

Цијене су најповољније и искључива је свака превара и шпекулација.

За путне карте из цијеле Црне Горе као и дана одласка и трајање путовања треба се обраћати овој Агенцији на Цетињу, Подгорици и Никшићу.

Телеграфска питања: Банац.

П. п. број 20. 1—2

ОГЛАС

У магазину потписане Управе налази се један кол памука под ознаком П. К. број 16623, килограма 95, који је по гласу спроводнице Његушке Царинарнице од 4. децембра 1909 број 14, упућен на име г. Уроша Марића овдашњег апотекара, кога овај није стиго примити под изговором, да није његов. С тога се овим позива прави власник горњег кола памука, да се најдаље до 25 фебруара тек. год. пријави потписаној Управи са исправним документима на основу којих би, уз отплату царине и осталих трошкова мога дићи односи кол. Иначе управа ће са истим поступити у смислу 69-ог а у вези са 74-им чланом Царинског Закона.

Број 63. Цетиње, 4. јануара 1910 г. Управа Царинарнице управник кап. П. Поповић. Р.1206р.16 1,2

ПОЗИВ

Народна Штедионица на Цетињу

ПОЗИВА

На упис V. кола својих акција (удјела), рачунајући од 1. јануара 1910 год. Вриједност је једне потпуно уплаћене акције перл. 104, — која се уплаћује према чл. 58. Штедионичних Правила кроз четири године у недјељним обротама од 50 пара, а исплаћује према чл. 60. ставу другом свршетком пете године са припадајућом добићу (дивидендом). Р.60 бр.720 1,5

УПРАВА.

ПРВА НИКШИЋСКА ШТЕДИОНИЦА

држаће на дан 30. јануара 1910 год. у 9 сати прије подне у Штедионичном локалу у Никшићу своју

Х. Редовну Главну Скупштину

са овим дневним редом:

- 1) Избор перовође, двојице акционара за овјеру скупштинског записника и тројице акционара за бројање гласова.
- 2) Извјештај Управног Одбора о раду Штедионичном у 1909 год. и читање закључних рачуна са приједлогом о подјели чистог добитка акционара I. и II. кола.
- 3) Извјештај Надзорног Одбора.
- 4) О одобрењу закључних рачуна и подјели чисте добити акционара I. и II. кола и о давању разрјешнице Управном и Надзорном Одбору за рад и рачуне у прошлој 1909 години.
- 5) Измјена Штедионичних правила.
- 6) О грађењу Штедионичног Дома.
- 7) Избор Управног Одбора.
- 8) Избор Надзорног Одбора.
- 9) Евентуални приједлози.

Право учествовања имају сви акционари I., II. и III. кола. Моле се господа акционари, да у што већем броју присуствују Скупштини. Никшић, 2. јануара 1910.

Предсјед. Управног Одбора Прве Никшићске Штедионице кап. Мато Катарић с. р. Р.170бр.11 1,3

АКЦИОНЕРИМА НАРОДНЕ ШТЕДИОНИЦЕ

Позивају се господа акционери, да похитају са подмирењем закашњених уплата по својим акцијама, како не би изгубили право на дивиденду (добит), а дужници на продужење својих зајмова. Цетиње. Р.32 бр.720 1,5

УПРАВА.

БЕРСКОГ ВИНА

имам продати 26 квинтала црног и бијелог прве врсте, 4 квинтала јакс ракије. За погодбу обратити се

Р.25 бр.8 1,3 Стефану Перовићу Подгорица.

Мојој драгој и непрежаљеној супруги

† ЈЕКАТАРИНИ

даваћу полугодишњи помен у недјељу 31. јануара тек. год. у 10^{1/2} часова, у цркви на гробљу Цетиње.

Ожалошћени супруг Петар В Лекић пјешадјски капетан. Р.30 бр 14 1,3

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Приликом смрти нашег никад непрежаљеног супруга, брата и стрица

† Крста Ивова Ивановића

који се послје дугог и тешког боловања у 50 години свога живота — 6. децем. прошле године пресели у вјечност у Каиру — Египту, — сматрамо за особиту дужност, да овим путем изјавимо најтоплију доживотну благодарност сваком нашем брату Приморцу и Црногорцу, као и нашим пријатељима и странцима, који покојника ожалише и до вјечне куће испратише.

Још један пут хвала свима и свакоме ко ма којим путем учествова у нашој голомој жалости. Каиро, 5. децембра 1909 год. Ожалошћени: супруга Стане, син Максим, синовац Мишо, Нико, Марко и остала родбина. Р.102 бр.12 1,1

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Приликом смрти нашег никад непрежаљеног оца, брата,

† Петра Савова Николића

који се пресели у вјечност 14. ов. мјесеца у 55 години свога живота, покојник је пробавио у Америку 4. године, у којој је и добио болест, па се болестан кренуо 8. новембра ов. год., гдје је стигао у своје родно, у којем је пропатио 15 дана од болести, која га под земљом стави.

Сматрамо за особиту дужност изјавити доживотну захвалност свијема онима, који својски похиташе на пратњи покојника, те нам у неколико тугу ублажише.

Особита хвала госп. бригадирџу Ђузи Вукотићу и госп. команданту Ђуру Јововићу; хвала госп. капетану Павловићу са полицијом, хвала госп. капетану Саву Мартиновићу са Брезовчанима. Доживотна хвала свјештенику Нику Мартиновићу, који над покојником опјело изврши.

Срдачна хвала госп. учитељу Нову Вуканићу, који с ђацима покојника допрати до вјечне куће, као у болести посјеђавао.

Срдачна хвала госп. барјактару Новаку Јововићу, госп. команданту Николи Павловићу, г.г. капетанима: Радвану и Мату Николићима и Раду Ђукановићу. Вјечита хвала официрима: Мићку, Богдану Вукотићима, Јовану Шутућу, ппоручику Урошевићу, барјактару Филипу Мрваљевићу са Кочананима, г.г. официрима: Марку Савелићу Тодоровићима, барјактару Стевану Јововићу Мрковићима. Хвала г.г. ппоручику Николи, оф. Николи, бар. Јагошу Николићима. Андрији Божовићу с Милочањанима и Радвану Ђукановићу с Вирјанима. Незаборавна хвала г.г. ппоручику Петру Милатовићу, барјактару Нику и Видаку Мијушковићу. Повијанима и Вражегрцима, Хвала г.г. Радосаву Станишићу, официру Милошу Крушци, Варшанима, Рубежанима и Драголуцанима. Хвала г.г. официру Живаљу, бар. Крсту Радловићима са Завршанима; г.г. барј. Илији Матијашевићу, оф. П. Пустахији, Миловану Тодоровићу, Орананима и Горњеполцима. Хвала г.г. оф. Јовану Турчиновићу, пер. Јојини Калуђеровићу и Перици Мрђеновићу са Велестовићима, Убјанима и Мокрењевцима.

Поново хвала бригадном бар. Новаку Рамову, који често болесника нагледаше.

Још једанпут свима срдачна хвала, који онако братски похиташе, те покојника до вјечне куће испратише.

Заврх, 16. децембра 1909 год. Ожалошћени: син Марко, брат Алекса, са осталом родбином. Р.294 бр.2 1,1

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Приликом смрти мога никад незаборављеног сина

† ДРАГУТИНА

не могу пропустити да овим путем не изјавим моју искрену доживотну благодарност грађанству вароши Никшића, који мог покојног сина до вјечне куће испратише, а напоље хвала господину доктору Перу Контитићу који се трудни дању и ноћу, да мог сина од смрти отме. Персоналу општине Никшићске на челу предсједнику и мом драгом куму Саву Р. Кустудићу, свима и сваком мојој дубока и доживотна благодарност. Шилујући свима мој искрени поздрав из овог далеког туђинства Сјеверне Америке. Гисхалм. Мин., 30. децем. 1909.

Ожалошћени: Бајо П. Никчевић. Р.115 бр.5 1,1

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

С болом у души јављамо свима својим пријатељима и познаницима да је наша непрежаљена мајка

† КРСТИЊА

послје дужег боловања испустила своју племиту душу на Бадњи дан, у 78 години свога живота.

Овим путем сматрамо за своју обавезну дужност изјавити најдубљу благодарност свима, који нам било личним присуством, било писмено или телеграфским путем саучешће изјавише и тугу ублажише.

Љуботин, 30. децембра 1909. Ожалошћени: У име све родбине: Стево Вујановић, начелник министарства унутрашњих дјела. Р.75 бр.726 1,3

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Приликом смрти моје шћерчице

† ОЛГЕ

која се у другој години живота пресели у вјечност 21. т. м. посље десетодневног боловања — те не могу пропустити а да не изјавим и овим путем моју особиту, захвалност поштованом грађанству вароши Цетиња, које у великом броју дође и моје дијете до вјечне куће испратише. Хвала мјесним љекарима на особитом лаузимању око покојнице. Хвала свијем и сваком који ми писмено, телеграфски, или ма којим путем указаше саучешће у мојој жалости.

Цетиње, 28.12. 1909. год.

У име породице Кап. Ј. Велимировић. Р.90 бр.1 1,1

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Са тужнијем срцем јављамо свима нашим пријатељима, познаницима и кумовима, да се наш никад непрежаљени отац, односно стриц, муж и ђед

† барјактар Пуко Максимов

послје десетодневног боловања у 86 години пресели у вјечност, 23. ов. мјесеца.

Не можемо пропустити, да овим путем не изјавимо доживотну благодарност нашим комшијама и рођацима, који у великом броју похиташе и покојника до вјечне куће испратише. Особита хвала на личном саучешћу: командирима: Јову Меденици и Вују Булатовићу; срдарицу Мују Влаховићу са грађанима вароши Колашина; капетанима: Вуку Влаховићу и Мијату Реџићу; секретарима: Дрљевићу и Дедовићу; шефу полиције М. Вешовићу; перјанику Бејру Булатовићу; официрима: Перици Влаховићу, Миљану Ракочевићу, Арсенију Јвешаку и Марку Милићу; Богдану Бацановићу и учитељу Луки Булатовићу.

Неизмјерна хвала учитељу Тошковићу, који са ђацима спровод увелича и који се са покојником дирљивим говором опрости.

Још једанпут велика хвала свима, који нам овога пута са својим присуством тугу ублажише. Колашин, 29. децем. 1909 г.

Ожалошћени: синови: бар. Раде и Радван, синовац прото Симић са осталом родбином. Р.163 бр.3 1,1

БЛАГОДАРНОСТ

Приликом превелике туге и догробне жалости, која нас постиже губитком нашег омиљеног и никад незаборављеног

† ЛУКЕ БОЖОВИЋА

пјешадјског поручника

који се посље дугог и тешког боловања у цијелу младости, тридесет трећој години живота, пресели у вјечност 22. ов. мјесеца, — сматрамо за особиту дужност овим путем захвалити свима онима, који у болести покојника походише олакшавајући му бол болним надама.

Вјечита хвала свима онима, који на глас смрти покојникове похиташе до вјечне га куће допратише и са сузама се њиме раздвојише.

Неизмјерна хвала господи мјесним свјештеницима, који опјело над покојником извршише.

За највише нека је хвала друштву покојниковом г. потпоручицима: Станишићу, Ђуровићу и Стојановићу и официру Иличковићу, који га заједнички — дружевски оплакаше и похиташе уз ношњу приложеног вијенца до вјечног му боравашта и са онако дирљивим говором опростише се са покојником.

И опет велика хвала грађанству Барском и браћи Лимјанима, хвала познаницима и пријатељима, који брзојавно или писмом указаше нам саучешће у овој нашој великој жалости и ненакнадимом губитку.

Стари Цар, 21. децем. 1909.

Ожалошћени: мајка Анђа, супруга Марија, кћер, Софија, браћа: Лазо и Иво и остала родбина. Р.180 бр.4 1,1

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Дубоко потресени смрћу нашег нигда непрежаљеног унука, сина, синовца и брата

† Марка В. Мартиновића

џака II. разреда основне школе

који се 27. децембра 1909 год у 8. години живота послје петнаестодневног тешког боловања пресели у вјечност — сматрамо за особиту дужност и овим путем најавити вјечиту благодарност поштованом грађанству вароши Цетиња, које на глас смрти покојникове многобројно дође, покојника ожали и до вјечне куће испрати. Вјечита хвала Доњокрајцима, који у великом броју покојника ожалише и до гроба испратише, а особита хвала нашим комшијама, кумовима Ивановићима — Доњокрајцима, који на покојниковом гробу вијенац положише. Хвала г. Крсту В. Мартиновићу, који на гробу покојниковом вијенац положи. Свсрдна хвала нашим пријатељима: Конацијама, Цеклињанима, Црмичанима и Боковљанима, који покојника онако оплакаше и до гроба испратише. Братска хвала и доживотна благодарност нашој браћи Бајицама, који многобројно дођоше и братски покојника ожалише и до гроба испратише. Нека је усрдна хвала Обласном љекару г-ну Д-ру Огњеновићу и г-ну Д-ру Сужњевићу на њиховом непрестаном труду и заузимању, да покојника од неумитне смрти отргну. Особита хвала мјесном учитељу, господину Нику Мартиновићу, који са ђацима спровод увелича. Свога милостива односно другог гроба испратише и на покојниковом гробу вијенац ставише. Неизмјерна хвала свештенику господину Илији Капачићу, који над покојником опјело изврши.

Нека је вјечита захвалност сваком, ко год нам саучешће указа билолично, усмено — телеграфично или писмено, чиме нам велику тугу и догробну жалост ублажише.

Бајице, 3. јануара 1910.

Ожалошћена породица: ђед Вуко, баба Киће, отац Видо, мајка Ике, стриц Крсто и Милош, браћа Петар, сестре: Стане, Софија и Јелена. Р.250 бр.13 1,1